

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING

Program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare

Fastställd av kommunfullmäktige 2016-04-18 § 15

Kommunallagens krav

Kommunfullmäktige ska, enligt 3 kap 19 b § kommunallagen, för varje mandatperiod anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare.

Lagstiftarens mål är att:

- förbättra uppföljning och kontroll av privata utförare
- öka allmänhetens insyn i privata utförare verksamhet
- stimulera till ett strategiskt förhållningssätt när privata utförare anlitas.

Kommunallagen definierar ett generellt krav på att kommuner ska kontrollera och följa upp verksamhet som genom avtal lämnas över till privata utförare. Kommunen ska också genom avtalet tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnas över.

Grundkravet vilar på förhållandet att kommuner är ansvariga även för verksamheter som genom avtal överlämnas till privata utförare. I ansvaret ligger också att följa upp och kontrollera. Omfattningen på kontrollen och uppföljningen kan dock se olika ut beroende på hur angelägen verksamheten är ur ett allmänintresse. Finns det ett stort allmänintresse ökar kravet på uppföljning och kontroll.

Programmets krav på innehåll

För att åstadkomma struktur och styrning på uppföljningen och kontrollen har fullmäktige enligt kommunallagen fått i uppdrag att för varje mandatperiod anta ett program:

- innehållande mål och riktlinjer för hela verksamheter som upphandlats och som utförs av privata utförare på uppdrag av kommunen
- som anger hur uppföljningen ska ske
- som beskriver hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING

Vallentuna kommuns program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare

I Vallentuna kommun omfattar programmet all verksamhet som utförs av privata utförare där kommunen är huvudman. Programmet omfattar inte fristående skolor och förskolor eftersom de är egna huvudmän för verksamheten och alltså inte är upphandlad verksamhet utan reglerad genom godkännande enligt skollagen.

Programmet består av fem delar:

1. Definitioner
2. Mål och riktlinjer för upphandling av privata utförare
3. Hur uppföljning ska ske
4. Hur allmänhetens insyn ska tillgodoses
5. Återrapportering till kommunfullmäktige

1. Definitioner

Huvudman:

Kommunen är huvudman för flertalet välfärdstjänster och har därigenom enligt lag ansvar för att tillhandahålla tjänster med tillfredsställande kvalitet till kommunens invånare. Kommunen är huvudman för alla sina angelägenheter oavsett vem som är utförare. Fristående förskolor och skolor är huvudman för sina verksamheter.

Privat utförare:

Med en privat utförare avses en juridisk person eller en enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet enligt 3 kap. 16 § KL. En privat utförare är en privat aktör utan kommunalt ägande. Ett hel- eller delägt kommunalt bolag samt stiftelse eller förening som avses i 3 kap. 18 b § KL är inte att betrakta som privata utförare.

Privata aktörer kan bli utförare av en kommunal angelägenhet genom att:

1. Vinna en offentlig upphandling enligt lag om offentlig upphandling (LOU)
2. Kvalificera sig för att ingå i ett valfrihetssystem enligt lag om valfrihetssystem (LOV) eller
3. Sälja enstaka tjänster till kommunen.

Kommunen är huvudman för verksamhet som bedrivs enligt 1) och 2). Däremot är kommunen inte huvudman för verksamhet enligt 3) och inte heller för privata utförare som driver förskola och skola och således omfattas de inte av programmet.

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING

2. Mål och riktlinjer

Kommunfullmäktiges program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare är utgångspunkten vid avtal med privata utförare.

Nämnderna ska genom avtal med privata utförare säkerställa att Vallentuna kommuns politiskt fastställda mål återspeglas i avtal med privata utförare. Det betyder att de kommungemensamma målen samt nämndmålen ska vara vägledande i en nämnds kravställning i förfrågningsunderlag och vid utformning av valfrihetssystem (LOV).

3. Hur uppföljning ska ske

Uppföljningen gäller endast avtal med förfrågningsunderlag eller valfrihetssystem som har påbörjats efter att kommunfullmäktiges program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare antogs.

Förvaltningschefen på varje förvaltning är ansvarig för avtalen som tillhör förvaltningen och utser i sin tur en avtalsansvarig på respektive avtal som förvaltningen har i avtalskatalogen.¹ Vid avvikelser ska avtalsansvarig person hos leverantören kontaktas och bristerna ska dokumenteras. Avsikten är att förtydliga ansvar och ge kommunen tydligare underlag för att vidta åtgärder enligt avtal om inte brister rättas till.

4. Hur allmänhetens insyn ska tillgodoses

Insynen tillgodoses genom att kommunen har en jämförelsetjänst där allmänheten kan få mer information samt jämföra olika utförare, både kommunala och privata utförare.² Respektive nämnd ansvarar löpande för att vidareutveckla jämförelsetjänsten med sina verksamheter som berör allmänheten.

Insynen ska också tillgodoses genom att kommunen publicerar sin avtalskatalog på kommunens webbplats vallentuna.se.³ En öppenhet avseende kommunens avtal gör att intressenter kan se vad kommunen upphandlar och vad kommunen inte upphandlar. De kan även se vad kommunen har för avtal och kontakta kommunen när avtalen inte följs eller lämna åsikter och önskemål inför kommande avtal.

Allmänhetens insyn ska tillgodoses genom att ha en klausul i förfrågningsunderlag, valfrihetssystem och avtal med leverantör. Klausulen ska ha följande lydelse:

¹ <http://intranet.vallentuna.se/avtalskatalog>

² www.vallentuna.se/sv/Service/sjalvservice/Jamfor

³ www.vallentuna.se/avtalskatalog

2014-12-15

1.2.42

KOMMUNAL FÖRFATTNINGSSAMLING

”Leverantören är skyldig att på begäran lämna sådan information som avses i 3 kap.19 a § kommunallagen. Sådan begäran ska i normalfallet vara skriftlig. Informationen ska göra det möjligt för allmänheten att få insyn i hur angelägenheten sköts.

Informationen ska, om inte annat avtalats, lämnas i skriftlig form. Det åligger kommunen att i sin begäran precisera vilken information som efterfrågas. Leverantören är inte skyldig att lämna information om utlämnandet inte kan ske utan väsentlig praktisk olägenhet för leverantören, om utlämnandet strider mot lag eller annan författning eller om uppgifterna kommer att omfattas av sekretess hos kommunen. Information som lämnats enligt första stycket ska inte anses utgöra företagshemligheter enligt lagen(1990:409) om skydd för företagshemligheter.”

5. Återrapportering till kommunfullmäktige

Varje nämnd ansvarar för att återrapportera måluppfyllelse för de kommundemensamma målen enligt kommunens styrmodell 1.2.01 Policy för styrning och uppföljning av ekonomi och verksamheter.

**Valentuna
kommun**